

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет філології

Кафедра журналістики

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СОЦІАЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ

Освітня програма «Журналістика»

Спеціальність «Журналістика»

Галузь знань 061 «Журналістика»

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “31”серпня 2022 р.

м. Івано-Франківськ – 2022 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу (зразок)
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу (зразок)
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Соціальні комунікації
Освітня програма	Журналістика
Спеціалізація (за наявності)	–
Спеціальність	Журналістика
Галузь знань	061 «Журналістика»
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	Основна
Курс / семестр	3 / 6
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 12 год. Семінарські заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pro/developer/course/view/71

2. Опис дисципліни

Мета вивчення курсу: оволодіти базовими знаннями теорії соціальних комунікацій, забезпечити початковий науковий рівень знань студентів, навчити основним методам аналізу та оцінки процесів соціальних комунікацій, прищепити навички практичної діяльності в соціальних комунікаціях.

Розглядаються такі основні проблеми: зародження ідей дослідження соціальних комунікацій; дослідження соціальної комунікації в Американській асоціації мовлення, мови й слуху (ASHA); основні положення моделі соціальної комунікації болю в теорії К. Крейга та у практичній діяльності «Nanen Centre» (Канада); Київська школа й Харківський осередок досліджень соціальних комунікацій.

Завдання вивчення курсу ознайомити студентів-першокурсників з основним поняттєвим апаратом теорії журналістики; закласти теоретичні підвалини подальшого вивчення теорії і методики журналістської діяльності; допомогти майбутнім фахівцям у подальшому вивченні дисциплін спеціальності.

Загальні компетентності:

- ЗК01.Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.
- ЗК02.Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Фахові компетентності спеціальності:

- СК 01. Здатність застосовувати знання зі сфери соціальних комунікацій у своїй професійній діяльності;

- СК 02. Здатність формувати інформаційний контент;
- СК 03. Здатність створювати медіапродукт.

Програмні результати навчання:

- ПР01. Пояснювати свої виробничі дії та операції на основі отриманих знань
- ПР02. Застосовувати знання зі сфери предметної спеціалізації для створення інформаційного продукту чи для проведення інформаційної акції
- ПР14. Генерувати інформаційний контент за заданою темою з використанням доступних, а також обов'язкових джерел інформації
- ПР15. Створювати грамотний медіапродукт на задану тему, визначеного жанру, з урахуванням каналу поширення чи платформи оприлюднення.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Тема 1. Дидактичні основи вивчення соціальних комунікацій. Предмет і завдання навчального курсу. Основні джерела вивчення навчальної дисципліни. Джерельні праці науковців. Значення соціальних комунікацій у системі підготовки магістрів за спеціальністю 061 – журналістика.	Розуміти суть і значення понять «масові комунікації» і «структура масових комунікацій».	Тести, питання
2.	Тема 2. Зародження ідей дослідження соціальних комунікацій Причини зародження ідей і теорій соціальних комунікацій Енцикліка Папи Римського Пія XI про кінематограф як соціальні комунікації Інтерес Церкви до соціальних комунікацій.	Ідентифікувати види масових комунікацій (мас-медіа).	Тести, питання
3.	Тема 3. Теорії структурного функціоналізму, аутопоезису й інформаційного суспільства як базису зародження теорії соціальних комунікацій Ідеї про «електричний бум» М. Маклуена як концептуальне підґрунтя теорії соціальних комунікацій Реальні соціальні	Розрізнявати сучасні моделі мас-медіа.	Тести, питання

	<p>комунікації як нереальні в теорії симулякрів Ж. Бодрійяра</p> <p>Погляди Н. Лумана на неймовірність комунікації: формулювання проблем соціальних комунікацій сучасності</p> <p>Загальна теорія соціальної дії Т. Парсонса як підґрунтя для аналізу соціальних комунікацій</p> <p>Теорія «нової електронної культури» і трансформація соціальних комунікацій: К. Поппер і М. Кастельс</p>		
4.	<p>Тема 4. Теорія та ідеї соціальних комунікацій російських наукових осередків (А. Соколов, С. Давидов, В. Конецька, Ф. Шарков, Т. Дрідзе)</p> <p>Метатеорія соціальних комунікацій А. Соколова</p> <p>Критика визначення соціальної комунікації</p> <p>Соціальна комунікація в поглядах С. Давидова</p> <p>Ідеї соціології комунікації в переказі В. Конецької</p> <p>Теорія масової комунікації як підґрунтя для ідей Ф. Шаркова про соціальні комунікації</p> <p>Соціальна комунікація як текстова діяльність у концепції Т. Дрідзе</p> <p>Сучасні теорії соціальних комунікацій</p> <p>Ю. Подгурецьки й Т. Гобана-Класа (Польща)</p> <p>Соціальні комунікації як інтердисциплінарна система знань у теорії Ю. Подгурецьки</p> <p>Соціальні комунікації з позицій теорій медіа та масової комунікації в трактовці Т. Гобана-Класа</p>	<p>Дізнатися про те, що є масифікація суспільства через мас-медіа.</p>	<p>Тести, питання, кейси</p>
5.	<p>Тема 5. Дослідження соціальної комунікації в Американській асоціації мовлення, мови й слуху (ASHA)</p>	<p>Знання специфіки класичних і нових теорій масмедіа.</p>	<p>Тести, питання</p>

	<p>Діяльність Американської асоціації мовлення, мови й слуху (ASHA)</p> <p>як осередку вивчення соціальної комунікації дітей дошкільного й шкільного віку</p> <p>Визначення соціальної комунікації й види її розладів</p> <p>Розлади соціальної комунікації як новий вид захворювання?</p> <p>Лікування та корекція патології мовлення як виду соціальної комунікації</p> <p>Оцінка доказів розладів соціальної комунікації</p> <p>Методи й стратегії корегування розладів соціальної комунікації .</p>		
6.	<p>Тема 6. Основні положення моделі соціальної комунікації болю в теорії К. Крейга та у практичній діяльності «Hanen Centre» (Канада).</p> <p>Ідеї розвитку соціальних комунікацій у Лісабонській школі (Португалія).</p> <p>Соціальнокомунікаційна модель болю в теорії К. Крейга (Ванкуверська школа соціальних комунікацій, Канада).</p> <p>Практична соціальнокомунікаційна діяльність «Hanen Centre» у корекції затримки мовлення дітей раннього віку за допомогою батьків (Торонтська школа соціальних комунікацій, Канада).</p> <p>Погляди на роль соціальної комунікації в Лісабонській школі (Португалія).</p>	<p>Уміти ідентифікувати способи оцінювання діяльності масмедіа.</p>	<p>Тести, питання</p>
7.	<p>Тема 7. Київська школа й Харківський осередок досліджень соціальних комунікацій.</p> <p>Організаційне формування теорії соціальних комунікацій в Україні.</p> <p>Теорія соціальних комунікацій у працях В.</p>	<p>Знати організацію масмедійної діяльності та розрізнявати ознаки її інмутації.</p>	<p>Питання, кейси</p>

	<p>Горового. Співвіднесення соціальних комунікацій і соціального й комунікативного інжинірингу в працях Г. Почепцова. Концептуальні погляди В. Різуна на соціальні комунікації як інструмент соціального інжинірингу. Специфіка соціальних комунікацій, що реалізуються в три етапи соціального інжинірингу в концепції О. Холода. Трансгресивна тенденція розвитку соціальних комунікацій у теорії В. Ільганаєвої (Харківський осередок).</p>		
8.	<p>Тема8. Специфіка аналізу соціальних комунікацій у теорії інмутації О. Холода. Метамоделі маніпуляції суспільства(-ом) у системі соціальних комунікацій. Характеристики маніпуляції суспільства завдяки соціальним комунікаціям. Характеристики маніпуляції суспільством завдяки соціальним комунікаціям. Маніпуляція в системі суб'єкт-індивідуальної епістемі (СІЕ). Маніпуляції в системі об'єкт-суспільної епістемі (ОСЕ). Дифузія мутації й абмутації в соціальних комунікаціях. Ефект відтяжки, ігнорування та рекурсивності (за Д. Борисенком) у системі трансформації свідомості.</p>	Розрізнявати форми масмедійного виробництва.	Тести, питання, кейси

4. Система оцінювання курсу (зразок)

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	8
Семінарське заняття	28
Самостійна робота	10
Індивідуальне завдання	4
Залік/Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу (зразок)

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Лекції	1		1		1		1		1		1		1		1			8
Семінарські з-тя		4		4		4		4		4		8						28
Самостійна р-та														10				10
Індивідуальні завдання																4		4
Залік /Екзамен																	50	50
Всього за тиж-нь	1	4	1	4	1	4	1	4	1	4	1	8	1	10	1	4	50	100

Примітка: не рекомендується на один тиждень планувати кілька форм контролю.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
Література:	
<ol style="list-style-type: none"> Холод О. М. Соціальні комунікації : психо- та соціолінгвістичний аналіз : навч. посіб. / О. М. Холод. – Переяслав-Хмельницький, 2008. – 246 с. Холод О.М. Сучасні теорії й тенденції розвитку соціальних комунікацій: курс лекцій. – У 2-х т. – Т. 1 / Холод О.М. – Київ: Київський національний університет культури і мистецтв; Українська асоціація психолінгвістів, 2016. – 214 с. Холод О.М. Соціальні комунікації: тенденції розвитку : навч. посіб. / О. М. Холод. – Київ: Видавництво «Білий Тигр», 2018. – 370 с. Холод О.М. Теорія та історія соціальних комунікацій: курс лекцій / Холод О.М. – Івано-Франківськ: ПНУ ім. В. Стефаника, 2020. – 230 с. <p style="text-align: center;">Допоміжна:</p> <ol style="list-style-type: none"> Квіт С. М. Масові комунікації : підручник. – К. : Вид. дім «Кієво-Могилянська академія», 2008. – С. 12. Різун В. В. Теорія масової комунікації : підруч. / В. В. Різун. – К. : Просвіта, 2008. – 260 с. Холод О. М. Зібрання наукових праць : У 10 т. / О. М. Холод. – Кривий Ріг, 2008 – . – Т. 1 : Психолінгвістика статі : монографії. – Розд. 2 : Мовленнєві картини світу чоловіків та жінок : монографія. – 2008. – С. 115–395. Холод О. М. ЗМІ та імідж політиків: монографія / О.М. Холод. – К. : Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2004. – 342 с. Холод О. М. Інмутація суспільства в гіпермаркеті свідомості : монографія. – У 3-х томах. – Том 1 : Теорія інмутації суспільства / О. М. Холод. – К. : КиМУ, 2010. – 178 с. Холод О. М. Комунікаційні технології (у теорії інмутації) : навч. посіб. / Холод О. М. – К. : КиМУ, 2010. – 147 с. 	

20. Холод О. М. Теорія інмутації суспільства / Холод О. М. // Засоби масової комунікації: формування інформаційного суспільства : монографія. – К. : КиМУ, 2010. – С. 89.
21. Холод О. М. Теорія інмутації суспільства : монографія / Холод О. М. – К. : КиМУ, 2011. – 305 с.
22. Fleischer A. Taking heat. The president, the press, and my years in the White House. – New York, 2005. – P. 4.
23. Goban-Klas T. Media i komunikowanie masowe. Teorie i analizy prasy, radia, telewizji i Internetu. – Warszawa-Krakow: Wydawnictwo naukowe PWN, 1999. – 336 s.
24. Lipmann W. Public Opinion. – New York : Macmillan, 1922. – P. 29.
25. Manipulation // Oxford dictionary of biochemistry and molecular biology / Richard Cammack, Anthony Donald Smith, Teresa K. Attwood, Peter Campbell; а також [Електронний ресурс]. – Режим доступу до словника: http://books.google.ru/books?id=...=book_result&ct=result&resnum=4

Інтернет-ресурси

1. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, електронні фахові видання // www.nbuv.gov.ua
2. Наукова бібліотека Прикарпатського національного університету імені В. Стефаника <http://lib.pnu.edu.ua/>
3. Національна парламентська бібліотека України // <http://www.nplu.org/>
4. Книжкова палата України імені Івана Федорова // <http://www.ukrbook.net/>

7. Контактна інформація

Кафедра	м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57 ауд. 414 навч.-лаб. корпус (4-й поверх) https://kjourn.pnu.edu.ua/ E-mail: kaf_journ@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	Холод Олександр Михайлович
Контактна інформація викладача	akholod@ukr.net

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	<p>Політика курсу базується на гуманістичній освітній парадигмі, суть якої полягає у повазі до особистості студента, у праві й можливості майбутнього фахівця самостійно обирати спосіб засвоєння навчального матеріалу, використовувати нові методи, прийоми і засоби педагогічної діяльності; на навчанні у співробітництві, тобто спільній із викладачем діяльності; на плюралізмі як важливій основі розвитку інтелектуальних здібностей студентів, розвитку їхнього критичного мислення. Будь-які форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Списування під час контрольних модульних робіт та екзамену заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	Можливість і порядок відпрацювання

	<p>пропущених студентом занять регламентується «Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти» ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника » (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.). Покликання: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvania_nove2.pdf</p> <p>Для отримання допуску до підсумкового контролю студентів необхідно отримати мінімум 25 балів за семінарські заняття чи завдання самостійної роботи.</p>
<p>Виконання завдання пізніше встановленого терміну</p>	<p>У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання - «незадовільно», відповідно до «Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти» ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника » (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.). Покликання : https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvania_nove2.pdf</p>

<p>Невідповідна поведінка під час заняття</p>	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» Покликання : https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Polozhe</p>
---	---

	nnia-pro-poriadok-perevedennia-vidrakhuvannia-ta-ponovlennia-studentiv-vyshchikh-zakladiv-osvity-1996.pdf
Додаткові бали	<p>Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Перелік індивідуальних завдань міститься у навчальній програмі до курсу.</p> <p>Також, за рішенням кафедри журналістики студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали</p> <p>«Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019)</p> <p>Покликання: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Неформальна освіта	<p>Під час навчання студентам пропонується проходження додаткових курсів на платформах Prometheus, ВUМonline та Coursera за відповідних предметним спрямуванням. Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.)</p> <p>Покликання : https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf</p>

Викладач

